

**LOJİSTİĞİN UNSURLARI, TEMİN
TEDARİK LOJİSTİĞİ, İŞLETME VE
İDAME LOJİSTİĞİ, GERİ DÖNÜŞ
LOJİSTİĞİ**

Lojistiğin Unsurları, Temin
Tedarik Lojistiği, İşletme ve
İdame Lojistiği, Geri Dönüş
Lojistiği

Lojistiğin Unsurları

Genel olarak kabul gören ve tüm lojistik uygulamalarda görülmese bile çoğu için geçerli olabileceği değerlendirilen unsurlar;

- ❖ Proje yönetim faaliyetleri (araştırma, tasarım, geliştirme, üretim süreci)
- ❖ Temin ve tedarik faaliyetleri (yedek parça, ihtiyaçların tespiti ve kaynaklarının planlaması)
- ❖ Ulaştırma faaliyetleri,
- ❖ Kalite faaliyetleri (kalite güvencesinin sağlanması, kontrolünün temini, emniyet standartları, deneme testleri),
- ❖ Kodlandırma faaliyetleri (dokümantasyon ve kodlandırma),
- ❖ Son işlem faaliyetleri (ambalajlama, yükleme, depolama, nakliye ve dağıtım, muayene, test, kabul, teslim ve tesellüm faaliyetleri),

Temin Tedarik Lojistiği (acquisition logistics)

“Temin tedarik lojistiği” kavramı, lojistiği iki ana bölümde inceleyerek yeni bir yaklaşım getirenlerin kullandığı bir kavramdır. "Üretim lojistiği" olarak da kullanılmaktadır. Bu kavramla ifade edilen bir lojistik faaliyet sonucu elde edilen ürünün imalatının tamamlanıp tüketici veya kullanıcıya verilinceye kadar geçen süreçtir.

Bu sürece araştırma, tasarım, geliştirme faaliyetleri de dahil edilmektedir. İhtiyaçların tespiti, kaynak planlaması, proje yönetimi, entegre lojistik destek planının hazırlanması, teknik ve idari şartnamelerin hazırlanması, araştırma, tasarım, geliştirme ve üretim, kalite güvencesi ve kontrolünün temini, güvenilirlik ve hata analizlerinin yapılması, emniyet standartlarının belirlenmesi, deneme ve testlerin icra edilmesi, dokümantasyon faaliyeti, kodifikasyon, konfigürasyon kontrolü ve modifikasyon, muayene, test, kabul, teslim ve tesellüm faaliyetleri gibi konuları içerir.

Askeri açıdan yapılan bir tanıma göre, tedarik lojistiği yeni bir silah sistemi için personel ve malzeme lojistik desteği için gerekenlerin tümüdür. “Hava kuvvetlerinin sistem, alt sistem ve ekipmanları için gerekli olan malzemelerin tedariği süresince lojistik destek kabiliyet ihtiyaçlarını sistemli olarak tanımlama, belirleme, dizayn etme, geliştirme, üretme, satın alma, dağıtma, yükleme ve geliştirme sürecidir.” şeklindedir.

İşletme ve İdame Lojistiği

Lojistiği iki ana bölümde inceleyerek yeni bir yaklaşım getirenlerin kullandığı ikinci bir kavramdır. "Tüketim lojistiği" olarak da bilinir. Bu kavramla ifade edilmek istenen bir lojistik faaliyet sonucu elde edilen ürünün imalatının tamamlanıp tüketici veya kullanıcıya verildikten sonra başlayan ve elden çıkarılincaya kadar geçen süreçtir.

İhtiyaç duyulan malzemenin depolanması, dağıtımı, nakledilmesi, bakımı, kullanılması ve envanterden çıkarılması, sistem yönetimi, malzeme yönetimi, teknik yönetim, katalog yönetimi, fon yönetimi, tedarik ve kontrat yönetimi, onarım, modernizasyon ve yenileştirme, sıhhi tahliye ve tedavi, istihkam, inşaat-emlak, lojistik eğitim faaliyetleri, güvenilirlik ve hata rapor sisteminin çalıştırılması, çevrenin korunması, kirliliğinin önlenmesi ve atık maddelerin ekonomiye kazandırılması gibi konuları kapsar.

Geri Dönüş Lojistiği (tersine lojistik)

Lojistik faaliyetlere üçüncü bir boyut ekleyen geri dönüş lojistiği , isminden anlaşılacağı gibi, üretim sektöründe son müşteriiden satıcıya veya hizmet sunucuya geri gelen malların hareketi, depolanması ve elleçlenmesi ile uğraşırken askerî sektörde ise muharebe sahasında kullanılamayan hasarlı veya ihtiyaç fazlası ikmal maddeleri ile düşmandan ele geçen malzemelerin geri bölgeye aktarılması faaliyetlerini kapsar.

Geri dönüş lojistiği iadeleri, defoluları, kapları veya kutuları, raf ömrü dolmuş ürünleri, kullanım ömrü biten ürünleri ve paketleme malzemelerini içerir.

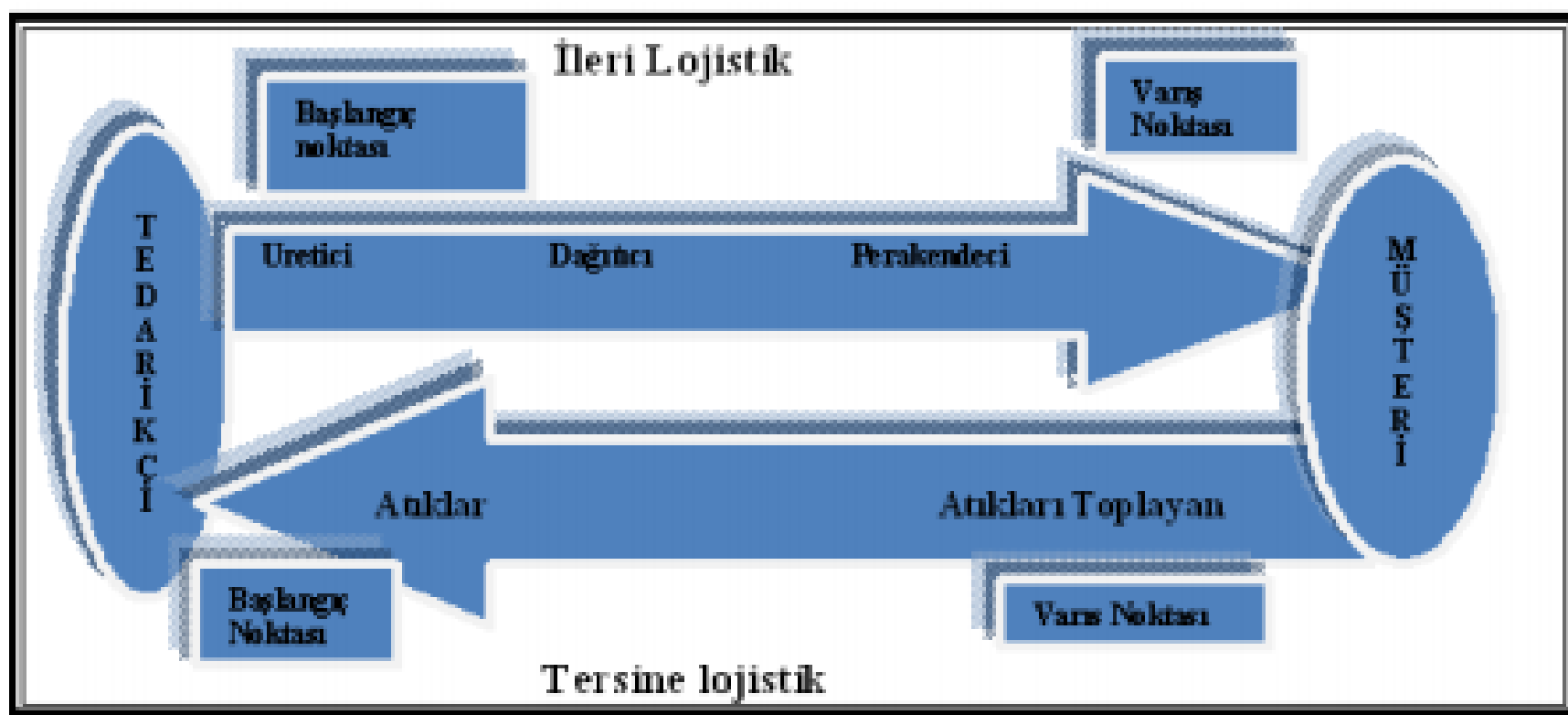
Geri Dönüş Lojistiği (tersine lojistik)

İşletmeler çevre yönetim sistemlerini oluştururken,

- ❖ Kaynak kullanımının, çevreye yönelik risk unsurları ve zararların, çevre kirlenmesinin, hurda oranlarının, kirlilik ve atıkların en aza indirilmesini,
- ❖ Rekabet gücü ve verimliliğin artırılmasını,
- ❖ Daha temiz çalışma ortamları oluşturulmasını hedeflemektedirler.

Geri Dönüş Lojistiği (tersine lojistik)

Tersine lojistik ile dağıtım planlaması açısından, kullanılmış ürünün son kullanıcıdan üreticiye doğru fiziksel hareketi, devamında, geri dönmüş ürünün üretici tarafından yeniden kullanılabilir ürün hâline getirilmesi ve tekrar tüketiciye ulaştırılması fiziksel akışı ile tamamlanmaktadır. Bu süreci aşağıdaki şekilde görmek mümkündür.

Kaynak:
Ulaştırma
Hizmetleri:
Lojistik
Yönetimi, Meb
Yayınları,
2011.

Geri Dönüş Lojistiği (tersine lojistik)

Sektör	Yüzde
Dergi yayınlama	%50
Kitap yayıncıları	%20-30
Kitap dağıtıcıları	%10-20
Kartpostallar	%20-30
Katalog perakendecileri	%18-35
Elektronik ortam dağıtıcıları	%10-12
Bilgisayar üreticileri	%10-20
CD-ROM'lar	%18-25
Yazıcılar	%4-8
Mektupla sipariş alan bilgisayar üreticileri	%2-5
Kitle üretimi yapanlar	%4-15
Otomobil endüstrisi (Parça)	%4-6
Tüketici elektroniği	%4-5
Ev içi kimyasalları	%2-3

Kaynak: Ulaştırma Hizmetleri:
Lojistik Yönetimi, Meb
Yayınları, 2011.

Örnek geri dönüş oranları

Geri Dönüş Lojistiğinin Önemi

Firmalar genellikle ileriye doğru olan lojistik işlemleriyle ilgilenme, bu işlemlere yoğunlaşma eğilimindedir. Çünkü bunu kendilerine en yüksek değeri kazandıracak faaliyet alanı olarak görür, fakat geri dönüş lojistiği işlemleri de bir firmanın başarısı ve kârlılığı için en az ileri lojistik sistemleri kadar kritik bir öneme sahiptir.

Geri dönüş lojistiği sistemlerinde yapılan iyileştirmeler sayesinde hem firmaların kârlılıkları artmakta hem tüketicilerin gözündeki imajları bu sayede olumlu etkilenmekte ki bu yeni ekonominin getirdiği tüketici odaklı yeni pazarlama anlayışı için vazgeçilmez bir kazanç kaynağıdır. Hem de bu yolla mamullerden ve/veya yarı mamullerden en yüksek fayda daha kolay sağlanabilmektedir.

